

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem JUDr. Václavem Roučkou v právní věci žalobkyně **Z.P.**, zastoupené *Mgr. Ing. Vlastimilem Němcem, advokátem se sídlem Kadaňská 3550, 430 03 Chomutov*, proti žalovanému **Krajskému úřadu Karlovarského kraje**, se sídlem Závodní 353/878, 360 21 Karlovy Vary – Dvory, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17.8.2010, čj. 3748/LS/10-2

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

Žalobou podanou u Krajského soudu v Plzni (dále jen krajský soud) se žalobkyně domáhala přezkumu zákonnosti rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a současně bylo potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Chodov ze dne 8.7.2010 čj. OŠKV/7888/2010/Fi. Tímto rozhodnutím Městský úřad Chodov rozhodl, že žalobkyně je vinna, že se dopustila přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb. o přestupcích (dále jen zákon o přestupcích) tím, že dne 29.3.2010 po 16:00 hod. při úředním jednání v budově Městského úřadu v Chodově uvedla do protokolu, který stvrdila svým podpisem, že p. L.K., nar. ... je prolhaný, slizký had, který by si pro korunu nechal vrtat koleno, čímž ho urazila na cti, protože jí byla podle § 11 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích uložena sankce napomenutí a podle § 79 odst. 1 téhož zákona a vyhlášky č. 231/1996 Sb. povinnost nahradit náklady spojené s projednáním přestupku ve výši 1.000,-Kč, splatné do 15-ti dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí Městskému úřadu Chodov.

V odůvodnění své žaloby žalobkyně tvrdila, že napadeným rozhodnutím byl porušen zákon č. 500/2004 Sb. správní řád tím, že při vydání předmětného rozhodnutí správní orgán

nepostupoval podle § 89 odst. 2, jakož i podle § 90 odst. 1 písm. a) a následujících správního řádu. V daném případě podle žalobkyně žalovaný měl posoudit, zda rozhodnutí Městského úřadu Chodov bylo vydáno v souladu se zákonem o přestupcích a to v souladu s § 49 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích, neboť z obsahu žalobkyní podaného odvolání je zřejmé, že toto odvolání napadá rozhodnutí v celém rozsahu. Žalovaný pochybil podle žalobkyně tím, že nesprávně posoudil, že rozhodnutí Městského úřadu Chodov bylo vydáno v souladu s § 49 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích a své rozhodnutí odůvodnil zejména odkazem na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 22.4.1938, Boh.A 13216/38 a to tak, že za hrubou urážku na cti se pokládá každý projev, který již podle všeobecných společenských a mravních názorů lze kvalifikovat jako útok porušující čest napadené osoby. Žalovaný se přitom nezabýval základními právy zaručenými Listinou základních práv a svobod a to zejména článkem 17 obsahujícím právo na svobodu projevu a nezabýval se právem vyjadřovat své názory slovem, písmem, tiskem, obrazem nebo jiným způsobem. Žalobkyně vyslovila přesvědčení, že od roku 1938, kdy judikát na který je odkazováno byl vyhlášen, došlo do roku 2010 nepochybně k posunu hranic v oblasti mravnosti a rozhodnutím vydaným v roce 1938 není možné argumentovat. Žalobkyně poukázala na rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 20. ledna 2009 čj. 52Ca 53/2008-38, ve kterém tento krajský soud konstatoval, že přestupkem může být pouze čin protiprávní (nedovolený) a proto projevem učiněným v mezích článku 17 Listiny základních práv a svobod není možno naplnit znaky skutkové podstaty přestupku podle § 49 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích, byť by byl takový projev objektivně ironický či sarkastický a konkrétní osoba by se jím cítila uražena či zesměšněna, neboť ironie, sarkasmus, vtip a výsměch patří ke svobodě projevu, stejně jako právo svobodně se projevovat patří k demokratickému právnímu státu. Z těchto důvodů žalobkyně navrhla zrušení žalobou napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Současně požádala o přiznání práva na náhradu nákladů řízení.

Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě, k žalobním výtkám uváděl, že základním pojmovým znakem přestupku podle ust. § 49 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích je skutečnost, že se jedná o výrok urážlivý nebo zesměšňující a dále skutečnost, že pachatel o této jeho povaze ví, když u tohoto přestupku postačuje zavinění z nedbalosti. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17.1.2007 čj. 2As 60/2006-53 pojmovým znakem přestupku ublížení na cti je skutečnost, že se jedná o výrok urážlivý nebo zesměšňující a dále povědomost pachatele o tom, že se v dané situaci a v dané skupině obyvatel, tedy v celkovém společenském kontextu, jedná o výrok hanlivý. Podle žalovaného je třeba brát za zásadní, že smyslem pronesení výroku žalobkyně při ústním projednávání přestupku na Městském úřadě v Chodově před členy komise k projednání přestupku a před dalšími účastníky řízení, že pan Libor Komárek je prolhaný, slizký had, který by si pro korunu nechal vrtat koleno, bylo přivodit újmu občanské cti pana L.K., když je nepodstatná pravdivost či nepravdivost výroku. Zásahem do občanské cti je i kritika počínání fyzické osoby opírající se o pravdivé údaje, když je ve výroku použito ironizování či pohrdání a podstatné je právě to, že se postižená osoba cítí být uražena, a že výrok je způsobilý urazit. V tomto případě lze toto spatřovat, neboť žalobkyně použila pejorativní spojení slov negativně emociálně zabarvených, když tato emociálnost, ba určitá hanlivost měla jednoznačně za cíl pana K. ponižit či urazit. Žalovaný zdůraznil, že každý by se měl chovat tak, aby se i jeho mluvený projev nevymykal pravidlům slušnosti a zdvořilosti. Argumentování žalobkyně rozhodnutím a právními názory Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 20. ledna 2009 čj. 52Ca 53/2008-38, žalovaný označil za

nepříhodný, neboť v případě jednání žalobkyně se nejednalo o svobodu projevu ve smyslu článku 17 Listiny základních práv a svobod, ale o jednoznačnou a úmyslnou urážku na cti. Rozhodnutím krajského soudu v citovaném případě dopadá na nadnesené a přehánějící názory či názory někoho urážející, ale pouze v případě jsou-li proneseny ve veřejné nebo politické debatě. Žalovaný vyslovil přesvědčení, že v přestupkovém řízení bylo postupováno v souladu se zákony, jak to správnímu orgánu ukládá § 2 odst. 1 správního řádu. Napadené rozhodnutí bylo vydáno po provedeném ústním jednání, v jehož rámci bylo provedeno dokazování v rozsahu, které považoval prvoinstanční správní orgán za nezbytné pro zjištění stavu věci, o němž nebyly důvodné pochybnosti. Pokud žalobkyně v odvolání zdůrazňovala, že své odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvého stupně směřuje zejména proti rozhodnutí o uložení uhradit náklady řízení, žalovaný konstatoval, že správní orgán prvého stupně úhradu nákladů řízení stanovil v souladu se zákonem. Protože žalobkyně v podaném odvolání uznání viny ve věci urážky na cti nepopírala a nevyvracela, neměl žalovaný zákonný důvod napadené rozhodnutí o nákladech řízení měnit či rušit. Z těchto důvodů žalovaný navrhl, aby žaloba jako nedůvodná byla soudem zamítnuta.

Z obsahu správního spisu krajský soud zjistil, že jeho součástí je návrh na projednání přestupku, podaný L.K. u Městského úřadu Chodov dne 24.5.2010, dále listina z 24.5.2010 s oznámením o zahájení přestupkového řízení a s předvoláním účastníků L.K. a Z.P. k ústnímu jednání na 7.7.2010 ve věci přestupku, kterého se měla dopustit Z.P. tím, že dne 29.3.2010 po 16.00 hod. při úředním jednání v budově Městského úřadu v Chodově uvedla do protokolu, který stvrdila svým podpisem, že pan L.K., nar. ... je prolhaný, slizký had, který by si pro korunu nechal vrtat koleno, čímž ho urazila na cti. Z obsahu protokolu o ústním jednání vedeném u Městského úřadu Chodov dne 7. 7. 2010 vyplynulo, že žalobkyně jako obviněná vypověděla, že si stojí za tím, co do protokolu uvedla, protože toto je pravda. To, co uvedla do protokolu, bylo ještě slušně řečeno. Necítí se vinna přestupkem urážky na cti, protože toto rčení nevyřkla nikde na veřejnosti, pouze v místnosti Městského úřadu Chodov před osobami, které jsou vázány povinností mlčenlivosti. Součástí správního spisu je rovněž rozhodnutí Městského úřadu Chodov z 8.7.2010, čj. OŠKV/7888/2010/Fi, jehož výroková část byla již krajským soudem výše prezentována. Městský úřad v Chodově v odůvodnění tohoto rozhodnutí uváděl, že při nařízeném ústním jednání ve věci projednávaného přestupku žalobkyně uvedla do protokolu, že si za svým výrokem ve výpovědi, kterou podala dne 29.3.2010 v 16.00 hod. při ústním jednání v budově Městského úřadu Chodov, stojí, čímž se ke svému protiprávnímu jednání doznala. Městský úřad Chodov zvážil všechny důkazy a dospěl k závěru, že jmenovaná svým jednáním naplnila všechny znaky skutkové podstaty přestupku dle § 49 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích. O odvolání žalobkyně proti tomuto rozhodnutí rozhodoval žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím. V odůvodnění tohoto rozhodnutí uváděl, že přezkoumáním napadeného rozhodnutí správního orgánu prvého stupně shledal, že toto rozhodnutí bylo vydáno v souladu s účinnou právní úpravou a vycházelo z přesně a úplně zjištěného stavu věci. Podle žalovaného přestupku proti občanskému soužití se dopustí ten, kdo jinému ublíží na cti tím, že urazí nebo vydá v posměch, kdy pojmovým znakem tohoto přestupku je skutečnost, že se jedná o výrok urážlivý nebo zesměšňující a dále skutečnost, že pachatel o této jeho povaze ví, když u přestupku podle § 49 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích postačuje ve smyslu § 4 citovaného zákona nedbalost, když vzhledem k povaze tohoto činu je vyloučena nedbalost nevědomá. Podle žalovaného se přestupku formou hanlivého výroku dopouští ten, kdo si je vědom, že jeho výrok v dané situaci, v dané

skupině obyvatel, tedy v celkovém společenském kontextu může být hanlivý. V dodatku uvedeném v písemném odůvodnění rozhodnutí žalovaný dodával, že k nezbytnosti zvažování společenských souvislostí a okolností v nichž je výrok považovaný za hanlivý se vyjadřoval Nejvyšší správní soud v rozsudku z 22.4.1938 Boh.A13216/386102/35, kde vyřkl, že za hrubou urážku na cti se pokládá každý projev, který již podle všeobecných společenských a mravních názorů lze kvalifikovat jako útok porušující čest napadené osoby. Žalovaný rovněž shledal, že prvostupňový správní orgán stanovil úhradu nákladů řízení v souladu se zákonem, když podle § 79 odst. 1 zákona o přestupcích se občanovi, který byl uznán vinný z přestupku, uloží povinnost nahradit státu náklady spojené s projednáváním přestupku a náklady řízení se hradí paušální částkou, kterou stanoví Ministerstvo vnitra ČR v dohodě s Ministerstvem financí ČR zvláštním právním předpisem. Vyhláška Ministerstva vnitra ČR č. 231/1996 Sb. ve znění vyhlášky č. 340/2003 Sb. přitom stanovuje paušální částku nákladů řízení o přestupcích ve výši 1.000,-Kč. Náklady řízení se proto ukládají paušálně k úhradě každému občanovi, který byl uznán vinným z přestupku. Žalovaný konstatoval, že v rámci odvolacího řízení nebyly vzneseny opodstatněné návrhy na provedení dalších důkazů a ani podané odvolání neobsahovalo žádné nové skutečnosti. Vzhledem k tomu, že v rámci řízení před správním orgánem prvního stupně nedošlo ani k procesnímu pochybení, rozhodl žalovaný jako odvolací orgán tak, že odvolání zamítl a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.

Krajský soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů, které byly žalobkyní řádně a včas uplatněny (§ 75 odst. 1,2 s.ř.s.).

Žaloba není důvodná.

O žalobě rozhodl krajský soud rozsudkem bez nařízení jednání při splnění podmínek ustanovení § 51 odst. 1 s.ř.s., když účastníci řízení s tímto postupem projevíli souhlas.

V podané žalobě žalobkyně tvrdila, že žalovaný nesprávně posoudil, zda bylo rozhodnutí Městského úřadu Chodov vydáno v souladu s ust. § 49 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích.

Podle § 49 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb. o přestupcích přestupku se dopustí ten, kdo jinému ublíží na cti tím, že ho urazí nebo vydá v posměch.

Krajský soud shledal, že skutkové okolnosti případu jsou nesporné a v řízení nebylo zpochybněno zjištění správního orgánu, že dne 29.3.2010 po 16.00 hod. při úředním jednání v budově Městského úřadu v Chodově žalobkyně uvedla do protokolu, který stvrdila svým podpisem, že *pan L.K., nar. ... je prolhaný, slizký had, který by si pro korunu nechal vrtat koleno*. Toto výchozí skutkové zjištění potvrdila žalobkyně v protokolu o ústním jednání, které proběhlo u Městského úřadu Chodov dne 7.7.2010 vypověděla, že si stojí za tím, co do protokolu uvedla, protože to je pravda a to, co uvedla do protokolu, bylo ještě řečeno slušně. Sporný názor žalobkyně projevila k otázce právního úsudku, který správní orgán prvního stupně i žalovaný dovodily z výchozích skutkových zjištění. Krajský soud výrok užitý žalobkyní hodnotí jako výrok, který ubližuje postižené osobě na cti tím, že ji urazí. Tento

projev je povahou hrubý a jeho účelem je dosáhnout hrubé urážky. Dopad tohoto projevu rozhodně nelze eliminovat tím, že nebyl pronesen na veřejnosti, ale při jednání na Městském úřadu Chodov před osobami, které jsou vázány povinností mlčenlivosti. Tento způsob obrany žalobkyně neobstojí, neboť v případě přestupku podle § 49 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích nezáleží na tom, zda výrok byl pronesen na veřejnosti nebo v soukromí před postiženou osobou nebo před kýmkoliv jiným. Tento výklad je podpořen zákonnou formulací předmětného přestupku, mezi něhož pojmové znaky zákon neřadí podmínku, aby hanlivý výrok byl přednesen veřejně před více lidmi. Výrok přednesený žalobkyní krajský soud nepovažuje ani za výkon práva vyjadřovat své názory, ať slovem, písmem, tiskem, obrazem či jiným způsobem, jak je garantován v rámci svobody projevu upravené v článku 17 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod č. 2/1993 Sb. Pronesení výroku hrubého a hanlivého není vyjádřením názoru užívajícího ochrany v rámci svobody projevu garantované v každé demokratické společnosti. Naopak krajský soud je toho názoru, že takovýto výrok v demokratické společnosti tolerovat není možné. Krajský soud rovněž neakceptuje obranu žalobkyně, která nesouhlasila s doprovodným odkazem žalovaného na právní názor Nejvyššího správního soudu zaujatý v rozhodnutí vydaném 22.4.1938, čj. Boh. A 13216/38, kdy tento soud *za hrubou urážku na cti pokládal každý projev, který již podle všeobecných společenských a mravních názorů lze kvalifikovat jako útok porušující čest napadené osoby*. Krajský soud je toho názoru, že hranice minima slušnosti jsou nepřekročitelné, přičemž tato zásada platila v roce 1938, platí v současnosti a měla by být respektována v každé demokratické společnosti i v budoucnosti. Krajský soud rovněž neakceptuje obranu žalobkyně, která poukazovala na rozhodovací praxi Krajského soudu v Hradci Králové, který v obdobné otázce se měl vyjadřovat ve svém rozhodnutí čj. 52Ca 53/2008-38. K tomu konstatuje, že případ Krajského soudu v Hradci Králové se ve svém skutkovém základu zcela odlišuje od skutku, kterého se měla dopustit sama žalobkyně. Pokud tento soud se v rámci výkladu obsahu svobody projevu zmínil i o možnosti ústavně chránit názory někoho urážející, pak nelze pominout další podmínku, že k jejich přednesu došlo ve veřejné nebo politické debatě, jak bylo rozhodnuto např. Spolkovým ústavním soudem BVerfGE 61,1 nebo BVerfGE 90,1.

Krajský soud dospěl k závěru, že správní orgán prvního stupně i žalovaný vycházely z nesporného skutkového stavu, dospěly ke správnému právnímu závěru o tom, že žalobkyně svým výrokem se dopustila přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích. Žalobu krajský soud shledal za nedůvodnou a proto ji postupem podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. a vychází ze zjištění, že žalobkyně v řízení nedosáhla procesního úspěchu a žalovaný náhradu nákladů řízení nežádal.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Plzni 19. září 2012

JUDr. Václav Roučka, v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Helena Kovářiková